

Folium lxxxv

Stirpe maria regia procreata regem generans iesum
Laude digna angelorum sanctorum.

Et nos peccatores tibi deuotos intuere benigna

Tu pios patrum mores ostentas in te. sed excellis eosdem.

Nic autor describit alia sequentia. in qua tangit materia natiuitatis vir-
ginis gloriose. Et diuidit in tres pres. In prima pre pmedat beatam vir-
ginem ex nobilitate sui generis subinferens quada petitione. In scda pme-
dat ipsam ex quibusda opib gloriose. In tertia ppar beatam virginem cum filio
suo ad patres penes excessum. scda ibi patris sui salomonis. tertia ibi scz
qd nos istos. Primo pmedando bram virginem dr. **M**(aria pcreata). i.
genta (regia stirpe). i. de regali pgenie (generas regem iesum) et tu maria
(digna laude sanctorum angelorum. intuere). i. inspicere (benigne) clementer (nos
peccatores deuotos tibi) **M**aria (tu ostentas). i. ostendis (in te pios)
id e bonos (mores patrum) scz de quorum stirpe tu es genta (sed excellis). i.
supas (eosde) scz patres in moribus. **N**otandum ecclesia solenniter tres nas-
ciuitates scz xpi. virginis gloriose. et beati iohannis baptiste. q designant
tres spuales natiuitates. qz cum iohanne nascimur in aqua. cum maria in penite-
tia. et cum xpo nascimur in gloria. Sed qz in adultis oportet pcedere nati-
uitate baptismi. penitentia et gloria. ideo ille due natiuitates habet meritis
et vigiliis. Sed cum penitentia tota sit p vigilia non oportet vt vigilia has-
teret. Octauas vero habet oes. qz oes ad octauam resurrectionis anhela-
nt. **S**ecundo notandum. scribit primo Reg. **U**ni venisset archa federis domini in ca-
stra vociferata est ois israel clamore grandi. In quibus vbi beata pgo co-
medatur qdrupliciter. Primo qz p ipsam dyabolus eiecit cum dr. cum venisset
archa. Secdo impius pvertitur cum dr. archa. Tertio p ipsam iustus bene-
dicitur cum dr. federis domini. Quarto p ipsam saluatus introducitur cum
dr. in castra. **U**ni hec archa e ipsa virgo gloriose. de qua dicit ps. Surge
dne in requie tua tu et archa sanctificationis tue. **H**ec em archa venit in
castra militie pntis vite. qd in em viuimus quasi in castris militam. **vii**
Job. vii. **V**ilitia e vita hois super terram. **U**nde huius arche prima co-
mendatio figurata est primo Reg. vbi legitur qd dagon p archam deiecit
est et caput et man^{us} eius abscisi sunt. **D**agon interpretatur piscis iniquus
et significat dyabolum. **H**ic est ille piscis qui thobiam pedes lauante de-
uorare voluit. quia dyabolus eos (qui se a peccatis lauant) valde profes-
quitur. **S**ecda figurata est Josue. vi. vbi legitur qd archa circueiret ciuis-
tatem hiericho quolibet die semel. septimo die muri ciuitatis corruerunt. et
ciuitas gladio et igne est exterminata. **U**nde ciuitas hiericho est conscien-
tia peccatrix. cuius murus est consuetudo peccandi. qui ergo voluerit mu-
rum male consuetudinis subuertere. et vicia cordis destruere debet bene-
dicere archam scz mariam corde suo septies in die circueire. **P**rimo ip-
sam rogando. scdo vocando. tertio collaudando. quarto ieiunando. quinto
pauperibus subueniendo. sexto ceremonijs ipsam specialiter veneran-
do. septimo eius exempla imitando. **T**ertia e figurata scdo Reg. vi. vbi

De natiuitate marie

legitur q̄ dñs benedixit olededom et oem domū eius p̄pter archā. **O**le dedom interpretatur q̄si feruens riuo. **D**e riuo cui qualiter fidelis feruere dicitur **C**anecoz. v. **D**ilectus meus candidus z rubicundus. cali enim feruienti benedicitur p̄ archam id est per beatas virginem. cuius bñdictio est in om̄ibus copiosa. vñ **A**nselmus. **V**irgo benedicta et semper benedicta. p̄ cuius benedictionem benedicitur omnis creatura. **Q**uatum si guraru est. **I**osue vbi dicitur. q̄ archa veniente ad iordanē fluuius diuisus est et p̄pls transiuit in terrā p̄missionis. **I**ordanis interpretatur flumē iudicij. vñ **S**aluus ē q̄ in fluuiio iudicij nō fuit submersus. **Q**ui ergo voluerit euadere sequat archam. i. virginem mariam. vñ **B**er. **M**ariam sequens nō deuias. ipsam cogitās nō desperas. ipsam cogitās non erras. ipsa tenente nō corruis. ipsa p̄regere nō metuis. ipsa duce nō fatigeris. **E**t q̄z brā p̄go tam p̄mendabilis esse p̄bat. ideo hec sequētia in laudē z gloria eius ē cōpilata. **T**ertio nota. brā virgo p̄medat ex gloriois parentibz q̄s imitata ē in virtutibz. habuit em̄ in linea p̄sanguinitatis nobiles sicut patet in genealogia ipsius. **I**psa em̄ est orta de tribu iesse. cui⁹ p̄ga floruit in generosa p̄pagatione. **U**b ipsa em̄ regnū sumpsit exordiu. nā fili⁹ eius dauid primo vnctus erat. **I**uxta illud ps. **I**nuenti dauid feruū meū oleo sancto meo vnxi eū. **S**ed si obijct. q̄ in genealogia p̄gimis gloriose multi legitur non virtuos. q̄z roboam filius salomonis insipienter egit. z plures mulieres reprobate in genealogia eius inueniuntur. **S**icut **C**hamar Ruth zc. **H**oc dicitur soluit **A**ug⁹. ex quo virgo glorioza in saluētem peccatrix in mundū venerat. ideo etiam in genealogia eius peccatores et peccatores h̄bere voluit. **I**te nota. **H**iero. scribit hystoria natiuitatis brē p̄gimis di. **U**ir erat **J**oachim de galilea z in ciuitate nazaret. h̄ duxit vxorē de bethleem noie **A**nnā. q̄ ambo iusti erāt. z in mandatis dñi abus lantes. z totā substantiā tripharie. i. tripl̄r diuiserūt. **U**nā p̄tem templo et seruitozibz templi ipendebāt. **A**liam p̄tem pegrinis z pauperibz distri buerūt. **T**ertiam vero p̄tem sibi et familie sue in vsus quoridianos seruauerūt. **H**i p̄ viginti annos simul erāt. plem non habentes. vñ domino votū fecerūt q̄ si ipsis plem daret. ip̄sam seruitio dei vellent mancipare. p̄pter qd̄ singulis annis in tribz festis p̄cipuis hierl̄m venerūt. z a dño sololem petierūt. **I**n festo igit̄ encensoz. i. in nouarōne t̄ploz **J**oachim in hierl̄m venit. z sicut cū alijs ad altare accedēs oblatōez facere volēs a sacer dote indignāter expulsus ē. q̄ dixit ei. **N**ō est p̄ueniēs maledictū in lege stare. **J**oachim igit̄ cum nūmo pudore (timēs se ab alijs q̄ a sacerdote oportulū diu mansisset. eo solo existente appuit sibi angelus di. **E**go sum āge lus dñi z veni nūciare p̄ces tuas exauditas et elemosynas tuas ad dñm ascendisse. **U**n̄ anna vxor tua pariet filiā. z hec erit seruitijs dñi consecrata sicut votū fecistis. nō erit inter populares. sed in templo dñi manebit. et sicut ip̄sa mirabiliter ex femine sterili nascet. sic ipsa mirifice pariet deū saluatorem. **E**t erit hoc tibi signū. cū veneris hierl̄m vxor tua anna obuiam tibi veniet circa portam auream. que sollicita est de absentia tua. tunc autē gaudebit de aduentu tuo. **H**is dicitis angelus disparuit. z venit ad

Folium lxxxv

sancta Anna vxore Joachim. et sibi eade q̄ viro annūciauerat patefecit
addēs vr. p̄ signo hierlm̄ ad aureā portā p̄geret et ibidē viro suo redeuntē
obuiaret. **I**git̄ iuxta aq̄eli p̄ceptū abo sibi hūic obuitates de mūna visio
ne lerari et de ple. p̄missa securi. adozaro dno domū redierit diuinū p̄mis
sum hilariter expectātes. Anna igit̄ p̄cepit fillā et vocauit nomē ei⁹ Sa
riam. q̄ cū trūm annoꝝ esset. et etiā ab lactata fuisset a parētibus in templū
dñi offerēdā. Fuit aut̄ ascensus ad tēplū p̄ quēdecim gradus et p̄go glo
riosa in vltimo p̄stitura p̄ oēs gradus ascendit nullo existere duce ac si p̄
secre eratis fuisset. **I**te nota. q̄ olim in antiqua ecclesia natiuitas virgē
nis glo se lauit q̄ sic ē manifestata. Quidā vir sanctus sedule p̄tēplariō is
etis sero ydus septēbris magnā iocūditate angeloꝝ audiuit. q̄ cū a do
mino peteret vr sibi reuelaret q̄re semel in omni anno hoc die tantam iocū
ditate angeloꝝ audiret. Responsum est sibi. q̄ hodie gloriosa p̄go
nata est. Qui hanc reuelationem sanctis pontificibus ostendit. qui ieiū
nijs et orationibus insistentes. et ex diuina reuelatione hunc diem in ho
re natiuitatis marie virginis celebrare statuerunt.

Pro terminis notandū. stirps est nomē fei gñis. et significat duo. vñ
Hec stirps p̄genies. hic stirps in arboꝝ truncus. **I**te regius a ū est no
men adiectiuū deriuatū a nomine rex. et sic ponitur hic. Sed regia aliqua
do ponitur substantiuāliter. et est nomen feminini generis et significat pro
uinciam regis. Sed ostento est verbum frequentatiuum ab illo verbo
ostendo. Sed excello est verbum transitiuum tertie coniugationis ha
bens et cū in preterito perfecto. et est compositum ab illa prepositione ex.
et ab illo verbo inusitato scilicet cello

Patris tui salomonis in te lucet sophia.

Et ezechie apud deū cor rectū. sed nunq̄ in te corrupendum

Patris iosye adimpleuit te religiositas.

Summi etiam patriarche te fides totam possedit patris tui

Hic iam auro commendat beatam virginem specialiter ex glorio
sis parentibus dicens. **M** virgo maria (sophia) id est sapientia (patris
tui salomonis lucet) id est resplendet (in te. et rectum cor) id est prophetia
fm̄ aliquos (ezechie) que fuit (apud deum) lucet in te (sed) supple illud
cor rectum (nunq̄ est corrupendum) scilicet a rectitudine (in te. religio
sitas) id est deuota religio (patris iosye) scilicet lucens (adimpleuit te. et
fides summi patriarche) scilicet existētis (patris tui) scilicet abrahe (pos
sedit te totam). **I**tem notandum. q̄ isti reges et patriarche in litte
ra recitari dicuntur patres beate virginis marie largo modo loquendi.
quia mos scripture est omnes ascendentes patres appellare. sicut auos
prouos etc. vr patet in quinto decretaliū. Sed tamē beata virgo maria
commendatur ex istis dupliciter. **P**rimo ex virtutum largitudine. quia
a principio creationis mundi ex illis deus eam elegit sanctis parentibus.
Secundo beata virgo maria commendatur ex motum similitudine. quia
omnes virtutes patrum in ipsa integraliter sunt collecte. Secundo nos

De natiuitate marie

in terra virgo habuit plere sapientia salomonis. **U**n postq̄ salomon ex-
pertus esset de oib; q̄ sunt sub sole z vidisset in eis vanitate z afflictionez
dedit cor suū sapientie. z factus ē sapientissim⁹ hoim. sicut testat in **Eccō**
Sic etiam h̄go brā oia gaudia mūdāna respuit tanq̄ vana. Tercio nota
legit in libro **Reg.** q̄ ezechias egrotauit vsq̄ ad mortē. z introiuit ad eū
Isaias filius amos dicens. **D**ispone domui tue qz morieris z nō viues. z
couertit se ezechias cū fletu dicens. **O**bscuro dñe memēto quō ābulauit co-
rāte corde p̄ctō z qd̄ bonū erat in oculis tuis fecerā **E**t adiecit dñs sup
dies eius multos annos scz q̄ndecim. **E**cce q̄uis p̄fiteretur se habuisse p̄-
fectū cor et rectū. attamē cordis ei⁹ fortitudo est finita. vñ legitur **Isa. iij.**
Postq̄ ezechias zualuit de infirmitate. nabuchodonosor rex babilonis
misit ad eū nūcios suos cū munerib; z gaudens ei qz zualuisset et ezechē
as gaudius ostēdit nūcys oia ornāmēta templi. q̄re iratus est dñs contra
eū et misit **Isaiā** p̄phētā dicentē ei. qz ostēdisti ornāmēta templi nūcys re-
gis babilonis. ecce oia hec ducētur in babilonē. **R**espondit et ezechias di-
cens. dñs (qd̄ bonū est in oculis suis) faciet. fiat tamen pax in dieb; meis
et sic cor eius est corrupt⁹ qz dñm irritauit ornāmēta templi ostendendo
gentilib;. **I**tem nota sicut legitur **Regū. iij.** **I**osias rex cum electus ē esset
egit in oib; virtuosē z religiose vitra oēs reges q̄ ante eū erant in hierusalē-
lem. **A**bstulit em̄ ydola de domo dñi z ambulauit in oib; vijs patris sui
dauid. z omēs virtutes eius in beata virgine sunt perfecte. **I**tem nota. qz
abrahā summus patriarcha pater fidei est. **N**am primo incepit fidem in
circūcōne **Isaac.** vnde **Gen. xv.** **A**brahā credidit deo z reputat⁹ est ei
ad iustitiam. **H**ec etiā fides possidebat beatā virgine. qm̄ in ipsa sumple-
rat supplementū. **U**nde priusq̄ veniret fides sub lege custodiebat cor
clusa qz reuelanda erat in xpo iesu. vt dicit apostolus ad **Gala. iij.**
Pro terminis nota. **S**alomon **E**zechias **I**osias sunt ppria noia viro-
rū. **S**ed sophia idem est qd̄ sapientia. et dicitur a sophos grece quod est sa-
pientia latine. **I**tem nota qz quidam libri habent cor rectum. et aliq̄ ha-
bent corruptum. z vtrūqz valet. quia ezechias primo habuit cor rectum.
postea vero habuit corruptum.

Sed quid nos istos recensemus heroas

Cum tuus natus omnes precellat illos atq; cunctos porbe

Nos hac die tibi gregatos serua virgo in lucem mūdi qua
prodisti paritura celozum lumen.

Nic autor cōpat beatam virginem ad parentes penes excellentiam z ex-
cellum dicens. **M**aria (quid) .i. propter quid (nos recensemus) id ē enu-
meramus (istos heroas) .i. dominos scz antiquos patres (cum p̄to ex q̄
(tuus natus) id ē filius (precellat illos oēs. atq; p̄ et (cūctos per orbe)
o (h̄go sua nos gregatos) .i. gregatos (tibi hac die. q̄) .i. die (pdisti in
lucē mūdi) .i. in qua die tu nata es (p̄tura) .i. genitura (lumen celoz) id est
xpm̄ q̄ est lux mūdi. **N**ota autor in littera facit duo. **P**rimo p̄pat beatā

Folium lxxxvii

virginē ad parentes p excessus. vñ per talem excessum destruit error les
guardoz. q̄ dixerunt q̄ homo in vita presenti tm̄ et talem p̄fectionis gra
dum potest acquirere vt reddat omnino inpeccabilis. z amplius in gra
tia p̄ficere nō valebit. **Nā** vt dicit si q̄s semp̄ possit p̄ficere possit aliq̄s
xpo p̄fectio inueniri. **Sz** iste error dānat̄ ē in clemētia ad nos. **De** hes
reticis. z destruit h̄ in s̄ra. qz filii hoīs gloriose p̄cellit oēs patres. z nō so
lū patres. imo oēs hoīes p̄ totū vniuersū. **Et** ex q̄ ipsa ē mater tanti filij
tūc merito fit petitio ad eā. nā ipsa ē benignissima ad exaudiendū. p̄missi
ma ad p̄siliādū. dulcissima ad interueniendū. q̄d̄ p̄z in miraculis ei⁹. **Nā**
legit̄ q̄ qdā clericus deuotus circa dolore q̄nq̄ vulnēz xpi mariā quot
die solari studebat dicens. **Gaude** dei genitrix virgo immaculata. gaude q̄
ab angelo gaudiū suscepisti. gaude q̄ genuisti eterni lūis claritatē. gaude
mater gaude scēa dei genitrix p̄go tu sola mater inuēpra te laudat omīs
creatura. genitrix lucis sis. p̄ nobis q̄sum⁹ p̄perua interuetrix ad dñm ies
sum xpm. **Talis** clericus cū nimio dolore z languore torqueret in extres
mis pauere et trepidare incepit. cui virgo maria apparuit dicens. **Cur** tā
no dolore trepidas qui rociens gaudiū mihi nūciasti. gaude et tu. qz eter
naliter viues mecū. veni dilecte mi veni coronaberis.

Pro terminis nota. recēseo ē verbū trāsitū scēe piugarōis. z feat plu
ra. **Primo** feat iudicare. scēdo feat numerare z sic sumit in p̄posito. **Ter**
tio feat p̄putare. z sic sumit in li. **Reg.** **Recēsi** oia q̄ fecit amalech israhē
litis zē. **Itē** heros. i. dñs dictio greca. z fm̄ grecā declinationē habet he
roas in accō pli. **Sed** p̄deo. i. p̄cedo. z p̄ponit a. p̄ et eo interponēdo d.

Summi regis archangele michael **Intēde** quesum⁹
nostris vocib⁹. **Tu** deum obsecra pro nobis vt do
net auxiliū miseris. **Te** nāqz profitemur esse supnoꝝ ciuiū
principem. **Principalis** est potestas a domino tibi data pec
cantes saluificare animas. **Idem** tenens perpetui potentiā
paradisi omnes conciuēs te honorant superi.

Ista sequētia canat̄ ad laudem z gloriā angeloz et oīm spirītūū tea
toꝝ. **Et** diuidit in tres pres. **Primo** dirigit petitionē ad sanctū michae
lem tanqz ad principē angeloz. vt ipse intercedat p̄o nobis ad dominū.
Secūdo p̄mendat beatum michaelem respectu ministrōz sibi traditoꝝ.
Tercio dirigit petitionē ad plēs angelos. **Sed** a ibi. tu in rēplo. **Tertia**
ibi. audi nos michael. dicens primo sic. **Q** (michael arch̄gele summi res
gis. nos q̄sumus id est rogamus (tu intende nostris vocib⁹). i. quibus
te oramus (tu obsecra) id est roga (deum pro nobis vt donet auxiliū mi
seris. nāqz) p̄ qz. nos (p̄fitemur). i. credim⁹ (te) s̄ michaelē arch̄gelū
(esse principē supnoꝝ). i. celestū angeloz. **Q** michael (principalis pote
stas ē tibi data a domino saluificare) id ē saluas fa cere (peccātes animas
Idem) scz michael (tenēs potentiā perpetui paradisi) id ē celi et (omēs